

Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Universiteti

Təsdiq edirəm

Tədris məsələləri üzrə prorektor v.i.e:

 dos. Zaur Məmmədov
“ ” _____ 2025-ci il

Fənn sillabusu.

İxtisas: 6007008 - Torpaqşünaslıq və aqrökimya

Fakültə: Aqrar və mühəndislik

Kafedra: "Aqrar elmləri"

I.Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: "Bitki mühafizəsi" (Fitopatologiya və entomologiya) (Proqram Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyinin 16.04.2025-ci il tarixli 3-29/3-2-5= 191 F saylı əmri ilə qrif verilmişdir)

Kodu: İPF-B09

Tədris ili: III (2025/2026)

Semestr: VI

Tədris yükü: Cəmi: 50 saat. Auditoriya saati - 14 (10 saat mühazirə, 4 saat laboratoriya)

Tədris forması: qiyabi

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 5 kredit

II.Müəllimlər haqqında məlumat:

1.Adı, soyadı, elmi dərəcəsi və elmi adı: b/m.Məlikov Əlibağış Şamməd o. (mühazirə)

Məsləhət günləri və saati: II gun IV saat

E-mail ünvanı: alibagis.malikov@mail.ru

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş.,Fizuli küç.70

Laboratoriya müəllimi:

2.Adı, soyadı, elmi dərəcəsi və elmi adı: Məmmədova Ülviyyə Malik qızı (laborator məşğələ)

Məsləhət günləri və saati: I gun II saat (alt h.)

E-mail ünvanı: ulviyye99@gmail.com

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş.,Fizuli küç.70

III.Tövsiyyə olunan dərslik, dərs vəsaitivə metodik vəsaitlər:

Əsas:

1. Axundov T.M., Eyyubov B.B. Azərbaycanın mikobiotası. Bakı, 2008, 350 c.
2. Quliyeva.H.F entomologiya (bitki mühafizəsi əsaslı) Bakı-2024-ci il 2088 s.
3. Cəfərov İ. Ümumi fitopatologiya. Bakı: Elm, 2007, 392 s.
4. Cəfərov İ.H. Fitopatologiya (fənniniöyrənilməsinədəir metodik vəsait) Bakı: Elm, 2008, 184 s.
5. Ağayev C.T. Kənd təsərrüfatı bitkilərin xəstəlikləri. Bakı: "Müəllim nəşriyyatı", 2016 – 200 s.
6. İbrahimov A.Ş., Abdulova Z.A., Mehdiyeva L.N. Mikologiya. Bakı: "Bakı Universiteti", 2008, 324 c.
7. M.Timur Döken, Erkol Demirçi Mikoloji – 1, Atatürk Universiteti Ziraat fakültesi, Ofsetçisi, Erzurum, 2010, 91 c.
8. M.Timur Döken, Erkol Demirçi, Hüseyin Zengin Fitopatoloji. Erzurum: 2010, 256 s.
9. Головин П.Н., Арсеньева М.В., Тронева А.Т. Практикум по общей фитопатологии. Санкт-Петербург, изд. Лань, 2002, 288 с.
10. Попкова К.В. Общая фитопатология. М.: Агропромиздат, 1989, 362 с.
11. ARKTN-in BMvəTBETİ-un Meyvə bitkilərinin zərərvericiləri Bakı-2024
12. www. google.ru
13. www.dic.academic.ru
14. www. agroteh-garant.ru

IV.Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən başqa fənnin tədris olunmasına zərurət yoxdur.

V.Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda başqa fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi: Fitopatologiya biologiya elminin tərkib hissəsidir. **Fitopatologiya** — bitki xəstəlikləri, onların profilaktikası və ləğv edilməsi üsullarını öyrənən elmdir. Ümumi və xüsusi hissəyə bölünür.Ümumi Fitopatologiya xəstəlik törədiciləri, onların başvermə səbəbini və şəraitini, inkişaf və yayılma qanunauyğunluqlarını, xəstə orqanizmdə anatomik, fizioloji dəyişkənlikləri, bitki

immuniteti və karantini məsələlərini öyrənir. Fitopatologiyaya kənd təsərrüfatı fitopatologiyası, ağac və kolların xəstəliklərini öyrənən meşə fitopatologiyası, dekorativ bitkilərin fitopatologiyası aiddir. Aqronomluğun tərkib hissəsi olan bu fənn kənd təsərrüfatı bitkilərinin xəstəliklərindən bəhs etməklə, zərərli orqanizmlərə qarşı mübarizə üsullarını da öyrədir.

Aqronomluğun tərkib hissəsi olan bu fənn kənd təsərrüfatı bitkilərinin xəstəliklərindən bəhs etməklə, zərərli orqanizmlərə qarşı mübarizə üsullarını öyrədir.

Entomologiya (yunanca entomon-həşərat, loqos-elmdir)-həşəratları öyrənən elm.Entomologiya zoologiyanın bir hissəsi olmaqla başlanğıcını həmin elmdən götürmüş və onun əsasında inkişaf etmişdir.Müasir entomologiya elmi biologiyanın inkişaf edən ən mühüm sahələrindən biri olub, praktika ilə sıx bağlıdır və onun ümumi entomologiya , kənd təsərrüfatı , meşə ,tibbi və baytarlıq entomologiyası kimi müstəqil sahələri vardır.**Entomologiya** – bitki zərərvericiləri , onların profilaktikası və məhv edilməsi üsullarını öyrənən elmdir.

Zərərverən orqanizmlərdən bitkilərin mühafizəsi, kənd təsərrüfatının hal- hazırdakı inkişaf dövründə əsas texnologiya elementidir. Onun geniş həcmdə planlaşdırılması təsərrüfatda, bölgədə və ölkədə tətbiqi aqrotekniki, təsərrüfat təşkili tədbirləri hərtərəfli informasiyaya əsaslanır. Bu məqsədlə zərərverən orqanizmlərin yayılması, növ tərkibi, bioloji xüsusiyyətləri, əkinin və səpinin inkişafı və vəziyyəti, ekoloji şərait, zərərverici ilə xeyirli orqanizmlərin və onların mədəni bitkilərlə əlaqəsi müəyyənləşdirilir.Bu informasiyanın dolğun və vaxtında müəyyən edilməsi, düzgünqərar verməyə və optimal fitosanitar şəraitin yaranmasını təmin edərək bitkilərdən stabil məhsul almağa imkan verir.İnformasiyanın toplanması və qiymətləndirərək xarakterizədən fəaliyyətə fitosanitar diaqnostika deyilir. Toplanan məlumatlar şəraiti müəyyənləşdirir və eyni zamanda gələcək mövsümdə dəyişiklikləri proqnoz edir, hətta çoxillik planda da. Bu işə zərərverici və xəstəliklərlə mübarizədə profilaktiki istiqaməti təmin edir. Bununla əlaqədar olaraq məntəqələr və laboratoriyalar bitki mühafizə xidmətinin tərkibinə daxil olaraq fitosanitar şəraitin informasiyasını toplayır və onlar siqnalizasiya, proqnoz məntəqələri və diaqnostiki proqnoz laboratoriyaları adlanır.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII.Qiymətləndirmə: Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə görə, və 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə. Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq meyarları nəzərə alınır.

İmtahanda qazanılan balların maksimum miqdarı 50-dir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

-10 bal- tələbə keçilmiş material dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.

-9 bal-tələbə keçilmiş material tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açə bilir.

-8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;

-7 bal- tələbə keçilmiş material başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırə bilmir

-6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.

-5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.

-4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;

3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırə bilmir;

1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.

-0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

91-100 bal- əla (A)

81-90 bal-çox yaxşı (B)

71-80 bal- yaxşı (C)

61-70 bal- kafi (D)

51-60 bal –qənaətbəxş (E)

51-balın aşağı- qeyri-kafi (F)

XI.Davranış qaydalarının pozulması:Tələbə Universitetin daxili nizam –intizam qaydalarını pozduqda əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməkdir.

X.Təqvim mövzu planı: Mühazirə 10 saat ,laboratoriya 4 saat. Cəmi: 14 saat

N	Keçirilən <u>mühazirə</u> ,laboratoriya və sərbəst mövzuların Məzmunu	Saat	Tarix
1	2	3	4
1	<p>Mövzu:1Bitki xəstəlikləri haqqında ümumi məlumat . Plan: 1.Fitopatologiyanın predmeti və obyektləri. 2.Fitopatologiyanın bölmələri. Fitopatologiya biologiya elminin tərkib hissəsidir. 3.Fitopatologiya kənd təsərrüfatı elmidir. 4.Bitki xəstəliklərinin təsnifatı. 5.Bitkilərdə xəstəlik törədən patogen orqanizimlər. 6.Bitki xəstəliklərinə qarşı aqrotexniki mübarizə üsulu. 7.Bitki xəstəliklərinə qarşı bioloji mübarizə üsulu. 8.Bitki xəstəliklərinə qarşı kimyəvi mübarizə üsulu. 9.Bitki xəstəliklərinə qarşı fiziki-mexaniki mübarizə üsulu. 10.Bitki xəstəliklərinə qarşı seleksiya-toxumçuluq mübarizə üsulu. 11.Bitki xəstəliklərinə qarşı karantini mübarizə üsulu. 12.Bitki xəstəliklərinə qarşı inteqrir mübarizə üsulu. Mənbə:[3,4,5,8]</p>	2	
2	<p>Mövzu.№2. Taxıl, tərəvəz, pambıq, günəbaxan, soğan və şəkər çuğunduru,tumlu,çəyirdəkli,üzüm bitkilərinin əsas xəstəlikləri. Plan: 1.Buğda və arpa bitkisinin əsas xəstəlikləri və onlara qarşı mübarizə tədbirləri. 2.Pamidor, kartof, və digər tərəvəz bitkilərinin xəstəlikləri və onlara qarşı mübarizə usulları. 3.Pambıq və günəbaxan bitkilərinin xəstəlikləri və onlara qarşı mübarizə usulları. 4.Soğan və şəkər çuğunduru bitkilərinin əsas xəstəlikləri və onlara qarşı mübarizə üsulları. 5.Tumlu meyvə bitkilərinin göbələk , bakteriya və virus xəstəlikləri və onlara qarşı mübarizə üsulları. 6.Çəyirdəkli meyvə bitkilərinin göbələk , baktrya və virus xəstəlikləri və onlara qarşı mübarizə üsulları. 7.Üzüm bitkisinin xəstəlikləri, onlarla mübarizə üsulları. Mənbə:[3,4,5,8,9]</p>	2	
3	<p>Mövzu № 3.Bitki zərərverici həşəratlar haqqında umumi məlumat. Dənli taxıl, dənli–paxlalı, şəkər çuğunduru və pambıq bitkisinin zərərverici həşəratları. Plan: 1.Entomologiyanın predmeti və vəzifəsi. 2.Həşəratların morfologiyası , anatomiyası , fiziologiyası və biologiyası. 3.Həşəratların təsnifatı . Həşəratlar sinifi . 4.Ziyanverici həşəratlara qarşı(aqrotexniki,fiziki-mexaniki,karantin, bioloji,kimyəvi və s.) mübarizə tədbirləri. 5.Dənli –taxıl bitkilərinin zərərvericiləri və onlarla mübarizə. 6.Dənli- paxlalı bitkilərinin əsas zərərvericiləri və onlarla mübarizə. 7.Şəkər çuğunduru bitkisinin zərərvericiləri və onlarla mübarizə. 8.Pambıq bitkisininə zərər vuran sovkalar və onlarla mübarizə. 9.Pambıq bitkisininə zərər vuran mənənələr və onlarla mübarizə. 10.Pambıq bitkisininə zərər vuran tor gənəsi və onlarla mübarizə Mənbə:[2,11,13]</p>	2	
4	<p>Mövzu.№ 4. Kartof, xaççiçəkli tərəvəz , soğanlı tərəvəz bitkilərinin zərərverici həşəratları. Plan:</p>	2	

	1.Kartof bitkisinin zərərvericiləri və onlarla mübarizə tədbirləri. 2.Xaççiçəkli tərəvəz bitkilərinin zərərvericiləri və onlarla mübarizə tədbirləri. 3.Soğanlı tərəvəz bitkilərinin zərərvericiləri və onlarla mübarizə. 4.Tağlı bitkilərinin zərərvericiləri və onlarla mübarizə. Mənbə:[2,3,11,13,14]		
5	Mövzu№5. Meyvə,qərzəkli,üzüm,sitrus və subtropik bitkilərinin zərərverici həşəratları. Plan: 1. Meyvə (tumlu) ağacların zərərvericiləri və onlara qarşı mübarizə üsulları. 2. Çəyirdəkli ağaclarrın zərərvericiləri və onlara qarşı mübarizə üsulları. 3. Üzüm bitkisininə zərər vuran filloksera və onunla mübarizə tədbirləri. 4. Üzüm bitkisininə zərər vuran unlu yastıca və onunla mübarizə tədbirləri. 5. Sitrus bitkilərinin zərərvericiləri və onlarla mübarizə tədbirləri. 6. Subtropik bitkilərinin zərərvericiləri və onlarla mübarizə tədbirləri Mənbə:[2,5,6,7,11]	2	
	Cəmi:	10 saat	

Laboratoriya məşğələsi

s\ş	Məşğələlərin mövzuları	saat	tarix
1	Mövzu:1Fitopatologiyanın bölmələri. Fitopatologiya biologiya elminin tərkib hissəsidir.Fitopatologiya kənd təsərrüfatı elmidir. Bitki xəstəliklərinin təsnifatı. Bitkilərdə xəstəlik törədən patogen orqanizimlər. Bitki xəstəliklərinə qarşı müxtəlif (aqrəotexniki, bioloji, fiziki-mexaniki və s.) mübarizə üsuluBuğda və arpa bitkisinin əsas xəstəlikləri və onlara qarşı mübarizə tədbirləri.Pamidor, kartof, və digər tərəvəz bitkilərinin xəstəlikləri və onlara qarşı mübarizə üsulları.Pambıq və günəbaxan bitkilərinin xəstəlikləri və onlara qarşı mübarizə üsulları.Soğan və şəkər çuğunduru bitkilərinin əsas xəstəlikləri və onlara qarşı mübarizə üsulları.Tumlu meyvə bitkilərinin göbələk , bakteriya və virus xəstəlikləri və onlara qarşı mübarizə üsulları.Çəyirdəkli meyvə bitkilərinin göbələk , baktrya və virus xəstəlikləri və onlara qarşı mübarizə üsulları.Üzüm bitkisinin xəstəlikləri, onlarla mübarizə üsulları. Mənbə:[1,3,4,5,7,8]	2	
2	Mövzu:2Entomologiyanın predmeti və vəzifəsi. Həşəratların morfologiyası , anatomiyası , fiziologiyası və biologiyası. Həşəratların təsnifatı . Həşəratlar sinifi . Ziyanverici həşəratlara qarşı(aqrəotexniki,fiziki-mexaniki,karantin, bioloji,kimyəvi və s.) mübarizə tədbirləri. .Dənli –taxıl bitkilərinin zərərvericiləri və onlarla mübarizə. Dənli- paxlalı bitkilərinin əsas zərərvericiləri və onlarla mübarizə. Şəkər çuğunduru bitkisinin zərərvericiləri və onlarla mübarizə. Pambıq bitkisininə zərər vuran həşəratlar və onlarla mübarizə. Kartof bitkisinin zərərvericiləri və onlarla mübarizə tədbirləri. Xaççiçəkli tərəvəz bitkilərinin zərərvericiləri və onlarla mübarizə tədbirləri. Soğanlı tərəvəz bitkilərinin zərərvericiləri və onlarla mübarizə. Tağlı bitkilərinin zərərvericiləri və onlarla mübarizə. Meyvə (tumlu) ağacların zərərvericiləri və onlara qarşı mübarizə üsulları. Çəyirdəkli ağaclarrın zərərvericiləri və onlara qarşı mübarizə üsulları. Qərzəkli bitkilərinin zərərvericiləri və onlarla mübarizə tədbirləri. Üzüm bitkisininə zərərvericiləri və onunla mübarizə tədbirləri. Sitrusvə subtropik bitkilərinin zərərvericiləri və onlarla mübarizə tədbirləri. Mənbə:[2,11,12,13,14]	2	
	Cəmi:	4 s.	

XI. Fənn üzrə tələblər:Göbələklər,bakteriyaların biologiyası və bitkilərin bakteriozlardan mühafizəsi.Viruslar və onların törətdikləri xəstəliklər.Xəstəliklərə qarşı bitki karantin mübarizə.

XII.Fənnin tədrisi üçün nəzərdə tutulan tədris və öyrənmə metodları:

- mühazirə, seminarlar, praktiki tapşırıqlar;
- təqdimatlar və müzakirələr, debatlar;
- müstəqil iş/araşdırma (məsələn, praktiki nümunələrlə iş)
- problemlərə əsaslanan tədris;
- sahə işləri;
- qrup qiymətləndirməsi;
- ekspert metodu;

XIII. Fitopatologiya fənni üzrə təlim nəticələri(FTN)

FTN 1. Funqal, bakterial, virus mənşəli xəstəliklərə qarşı mübarizə tədbirlərini öyrənməli.

FTN 2. Bitki və bitkiçilik məhsullarının zərərli orqanizmlərdən qorunmasını bilməli

FTN 3. Pestisidlər, bitkilərin boy artımı stimulyatorları, canlı faydalı orqanizmlər və texniki vasitələr haqqında məlumatlandırılmalı.

FTN 4. Bitki mühafizə vasitələri: pestisidlər, bitki boy artımı tənzimləyiciləri, attraktantlar, repellentlər, fermentlərin aktivliyini və ya canlı orqanizmlərin mübadilə proseslərini ləngidən hüceyrə metabolizminin məhsulları, antifidantlar, bioloji preparatlar, bitki stimulyatorları, immunizatorlar, bioloji mübarizə agentləri, tutucular və feromonlar, texniki vasitələrin təsir etmə mexanizmini bilməli

FTN 5. Qeyri-üzvi, üzvi-birləşmələr, bitki, bakteriya, göbələk mənşəli preparatlar haqqında məlumatı olmalı.

FTN 6. Əlverişsiz iqlim və torpaq amilləri kimi abiotik amillərin müəyyən edilməsi, kənd təsərrüfatında pestisidlərin istifadəsi və neqativ nəticələri, biotik və abiotik xəstəlik amiljərinə qarşı bioloji nəzarət və inteqrirmübarizə jədbirlərinitətbiq etməyi bacarmalı.

XIII. Entomologiya fənni üzrə təlim nəticələri(FTN)

FTN 1. Entomologiya elminin predmeti və obyektləri, entomologiya elminin qısa inkişaf tarixi və vəzifələri.

FTN 2. Bitkilərə zərər verən zərərvericilərin bioloji xarakterizəsi, qidalanması, təsnifatı öyrənilməsi;

FTN 3. Kənd təsərrüfatı bitkilərinə ziyan vuran zərərvericilərin tarla və laboratoriya şəraitində təyin edilməsi.

XIV. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XV. Kollektiv suallar

1. Fitopatologiyanın predmeti və obyektləri.
2. Bitki xəstəliklərinin təsnifatı.
3. Bitkilərdə xəstəlik törədən patogen orqanizmlər.
4. Bitki xəstəliklərinə qarşı aqrotexniki mübarizə üsulu.
5. Bitki xəstəliklərinə qarşı bioloji mübarizə üsulu.
6. Bitki xəstəliklərinə qarşı kimyəvi mübarizə üsulu.
7. Bitki xəstəliklərinə qarşı fiziki-mexaniki mübarizə üsulu.
8. Bitki xəstəliklərinə qarşı seleksiya-toxumçuluq mübarizə üsulu.
9. Bitki xəstəliklərinə qarşı karantini mübarizə üsulu.
10. Bitki xəstəliklərinə qarşı inteqrir mübarizə üsulu.

XVI. İmtahan sualları:

1. Fitopatologiyanın predmeti və obyektləri.
2. Bitki xəstəliklərinin təsnifatı.
3. Bitkilərdə xəstəlik törədən patogen orqanizmlər.
4. Bitki xəstəliklərinə qarşı aqrotexniki mübarizə üsulu.
5. Bitki xəstəliklərinə qarşı bioloji mübarizə üsulu.
6. Bitki xəstəliklərinə qarşı kimyəvi mübarizə üsulu.
7. Bitki xəstəliklərinə qarşı fiziki-mexaniki mübarizə üsulu.
8. Bitki xəstəliklərinə qarşı seleksiya-toxumçuluq mübarizə üsulu.
9. Bitki xəstəliklərinə qarşı karantini mübarizə üsulu.
10. Bitki xəstəliklərinə qarşı inteqrir mübarizə üsulu.

11. Buğda və arpa bitkisinin əsas xəstəlikləri və onlara qarşı mübarizə tədbirləri.
12. Pamidor, kartof, və digər tərəvəz bitkilərinin xəstəlikləri və onlara qarşı mübarizə üsulları.
13. Pambıq və günəbaxan bitkilərinin xəstəlikləri və onlara qarşı mübarizə üsulları.
14. Soğan və şəkər çuğunduru bitkilərinin əsas xəstəlikləri və onlara qarşı mübarizə üsulları.
15. Tumlu meyvə bitkilərinin göbələk , bakteriya və virus xəstəlikləri və onlara qarşı mübarizə üsulları.
16. Çəyirdəkli meyvə bitkilərinin göbələk , baktrya və virus xəstəlikləri və onlara qarşı mübarizə üsulları.
17. Üzüm bitkisinin xəstəlikləri, onlarla mübarizə üsulları.
18. Entomologiyanın predmeti və vəzifəsi.
19. Həşəratların morfoloqiyası , anatomiyası , fiziologiyası və biologiyası.
20. Həşəratların təsnifatı . Həşəratlar sinifi .
21. Zıyanverici həşəratlara qarşı(aqrotexniki,fiziki-mexaniki,karantin, bioloji,kimyəvi və s.) mübarizə tədbirləri.
22. Dənli- paxlalı bitkilərinin əsas zərərvericiləri və onlarla mübarizə.
23. Şəkər çuğunduru bitkisinin zərərvericiləri və onlarla mübarizə.
24. Pambıq bitkisinə zərər vuran sovkalar və onlarla mübarizə.
25. Pambıq bitkisinə zərər vuran mənənələr və onlarla mübarizə.
26. Pambıq bitkisinə zərər vuran tor gənəsi və onlarla mübarizə
27. Soğanlı tərəvəz bitkilərinin zərərvericiləri və onlarla mübarizə.
28. Tağlı bitkilərinin zərərvericiləri və onlarla mübarizə.
29. Meyvə (tumlu) ağacların zərərvericiləri və onlara qarşı mübarizə üsulları.
30. Çəyirdəkli ağacların zərərvericiləri və onlara qarşı mübarizə üsulları.
31. Qərzəkli bitkilərinin zərərvericiləri və onlarla mübarizə tədbirləri.
32. Üzüm bitkisinə zərər vuran filloksera və onunla mübarizə tədbirləri.
33. Üzüm bitkisinə zərər vuran unlu yastıca və onunla mübarizə tədbirləri.
34. Sitrus bitkilərinin zərərvericiləri və onlarla mübarizə tədbirləri.
35. Subtropik bitkilərinin zərərvericiləri və onlarla mübarizə tədbirləri

“Bitki mühafizəsi“ fənninin sillabusu 6007008 - Torpaqşünaslıq və aqrokimya ixtisasının tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir.

Sillabus “Aqrar elmləri” kafedrasında müzakirə edilərək, təsdiq edilmişdir (“ 19 dekabr” 2025-ci il, protokol № 4).

Fənn müəllimi: b/m.Ə.Ş.Məlikov

Laboratoriya m. m.Ü.M.Məmmədova

Kafedra müdiri: dos.İ.C.Kərimov